

[Holger Andersen.]

Den tvivlsomme realpolitiske Betydning, som Traktaten har, fremgaar vel ogsaa tilstrækkelig stærkt af de mange Udtalelser, der umiddelbart efter dens Undertegnelse fremkom fra ledende Statsmænds Side i Frankrig og England, for slet ikke at tale om de Forenede Stater, hvor man ganske kategorisk afviste enhver Forbindelse mellem denne Traktat og det, som det ærede Medlem Hr. Borgbjerg gjorde til Centrum i hele sit Indlæg her i Dag: Spørgsmaalet om Rustningernes Begrænsning. Det amerikanske Privatudkast af 1924, Shotwells, General Bliss' og Mr. Miller's Udkast var bedre i saa Henseende, men det havde ganske vist den Mangel, at det sikkert aldrig var blevet accepteret af de Forenede Stater og maaske heller ikke af nogen anden Stormagt.

Under Indtrykket af hele den Forhandling, der fandt Sted forud for Traktaten, er der imidlertid foregaaet en Ændring i Traktatens Indledning, en Ændring, som ikke er uden Interesse. Den højtærede Udenrigsminister har ogsaa været inde herpaa, i hvert Fald i det andet høje Ting — jeg fulgte ikke hans Udtalelser her i Dag saa nøje, bortset fra Slutningen. Det er den Passus i Indledningen til Traktaten, som er indføjet for at imødekomme navnlig franske, men af England støttede Betæneligheder. Der staar:

„I Overbevisning om, at alle Ændringer i deres indbyrdes Forhold bør tilstræbes udelukkende ved Hjælp af fredelige Midler og bør gennemføres i Orden og Fred, og at enhver af Signatarmagterne, som herefter maatte søge at fremme sine nationale Interesser ved at tage Tilflugt til Krig, bør være udelukket fra de i denne Overenskomst indeholdte Goder.“

Hvad betyder dette? Hvad er det for Goder, denne Traktat indeholder? Den synes hovedsagelig kun at indeholde et Gode: Fred. Betyder da denne Bestemmelse, at den Magt, der bryder Traktaten, skal være udelukket fra at nyde Freden? Med andre Ord, den rejser hele det Spørgsmaal, som navnlig selve denne „outlawry of war“-Skoles Mænd med Shotwell i Spidsen har rejst, idet de siger: Der er i Virkeligheden i Traktaten fastslaaet dette, at i alt Fald moralsk set vil de Forenede Stater ikke kunne opretholde deres Neutralitet overfor en Magt, der bryder denne Traktat, for slet ikke at tale om, at de ikke indirekte i Tilfælde af krigerske Forviklinger vil kunne hjælpe gennem Ammunitionsleveringer og lignende en Magt, der aabenlyst har brudt denne Pagt.

Det er et højt interessant Spørgsmaal,

om dette virkelig ligger i denne Bestemmelse. Man er gaaet saa vidt fra Shotwells og andres Side at hævde, at i Virkeligheden er hele Folkeforbundspagtens Problem indeholdt i denne Bestemmelse, og Accepten af Traktaten fra amerikansk Side vilde da i alt Fald moralsk binde de Forenede Stater til at lægge deres Lod i Vægtskaalen imod en pagtbrydende Stat.

Det er ikke uinteressant at se dette, det er det samme Problem, som førte til de amerikanske Fristaters Forkastelse af Folkeforbundspagten, og man kan vel nok sige saa meget, at man ikke gør Ratifikationen af denne Traktat i det amerikanske Senat nogen synderlig stor Tjeneste ved, som det er sket i Amerika, saa indgaaende forud at uddybe dette Spørgsmaal: i hvilket Omfang denne Bestemmelse kan antages at paaføre de nordamerikanske Fristater Forpligtelser. Men der kan man saa altid henholde sig til, at een Ting er, hvad der staar i Indledningen til en saadan Traktat, og noget andet er de positivt udformede Bestemmelser som de paagældende Artikler i Nationernes Forbunds-Pagt. Ogsaa dette er Spørgsmaal, som det ikke vil være uden Interesse at faa en nærmere Forhandling om i Udvalget.

Traktaten beskæftiger i disse Dage de nordamerikanske Fristaters Senat, og det er højt interessant at se, at de to Spørgsmaal, som Senatet er optaget af, er de to, man kunde vente. For det første: begrænser denne Traktat paa noget Punkt de amerikanske Fristaters Handlefrihed? og for det andet: gør den noget som helst Indgreb i Monroe-Doktrinen som traditionelt Grundlag for Amerikas ydre Politik?

Besvarelsen af det sidste Spørgsmaal kan der overhovedet ikke være Tvivl om, for det første har den amerikanske Statssekretær stiltiende godkendt den Henvisning til Monroe-Doktrinen, som var behandlet i Chamberlains store Svarnote; og for det andet viser den Voldgiftstraktat, som samtidig sluttedes med Danmark en Gang i Juni Maaned i Aar, ganske utvetydigt, at de Forenede Stater i fuldeste Omfang opretholder Monroe-Doktrinen som traditionelt Grundlag for Amerikas ydre Politik, det vil sige for hele Interventionspolitikken.

I øvrigt ser man, at Kellogg klart og utvetydigt erklærer, at Traktaten ikke paa noget som helst Punkt begrænser den amerikanske Stats Handlefrihed; det er fuldstændig klart, at i givet Fald vil Kongressen nu som tidligere være fuldkommen fritstillet, saa snart Fjendtlig-